

Toename van het erwtenkrabbetje, *Pinnotheres pisum* (Linnaeus, 1758)?

M.-Th. Vanhaelen

In korte tijd ontdekte ik, eigenlijk erg toevallig, verschillende exemplaren van het erwtenkrabbetje *Pinnotheres pisum* (fig. 1), het als commensaal levende kleine krabje dat de mantelholte van diverse tweekleppige schelpen en ook manteldieren bewoont (Adema, 1991).

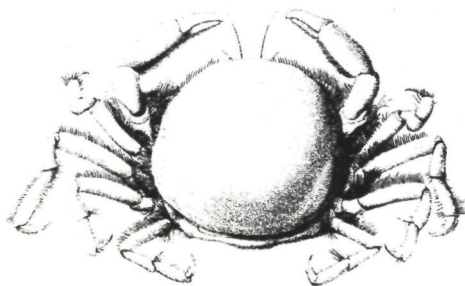

Fig. 1. *Pinnotheres pisum* (vrouwje)
(tekening J. Wessendorp)

Wie regelmatig mosselen eet, wordt er wel eens meer mee geconfronteerd. In Etretat (Normandië), mei 1989, kregen we mosselen geserveerd als voorgerecht. Ons familiegezelschap, 12 personen, kon de erwtenkrabbetjes bijna niet tellen!

Strandmeldingen van onze kust echter, zijn niet zo talrijk. Ik was dus blij verrast, toen ik te Koksijde op 8/11/1999 een levende strandgaper *Mya arenaria* opraapte waarin ook een levend mannetje *Pinnotheres pisum* zat.

Op 12/12/99 lag er een tros levende *Mytilus edulis* bij Ster der Zee, Koksijde. Ik trok er vier grote exemplaren af en kookte ze. Nu was ik nog meer verrast, want in twee van de vier mosselen zat er een koppeltje *Pinnotheres pisum*!

Telkens een ♂ en ♀. Hoeksema (1981) schrijft: 'Meestal wordt een schelp bewoond door één individu. Het komt echter wel voor dat men twee exemplaren in één schelp vindt. Dit kunnen een mannetje en een wijfje, twee mannetjes of twee wijfjes zijn'.

Mijn eigen vroegere waarnemingen zijn maar erg schaars: op 15/2/89 te Oostduinkerke, St.-André vond ik één wijfje in een *Mactra corallina* en op 16/9/1996 zat er een wijfje in een dikschalige mossel te Koksijde. Onlangs, op 11/10/1999 waren zeer talrijk

mosselen losgespoeld bij Ster der Zee. Toen verzamelde ik $\pm$ 40 exemplaren maar er was niet één erwtenkrabbetje aanwezig na het koken.

In het Natuurhistorisch Archief van de SWG heb ik trouwens eveneens zeer weinig waarnemingen gevonden van de Belgische kust, namelijk:

17/1/1981

ODK

1 ex. in *Mytilus edulis*

06/5/1990

DB

1 ♂ ex. vrij zwemmend 60 cm diep

In 6/1986 meldt Annys: Verschillende malen opgemerkt in bijvangst van Belgische vissers.

Is het toeval dat ik nu in het najaar 1999 verschillende exemplaren vind? Of is deze soort werkelijk talrijker geworden na een paar zachtere winters? Misschien is dit moeilijk na te gaan: mosseleters melden de erwtenkrabbetjes niet en strandwaarnemers gaan niet stelselmatig alle levende bivalven controleren op de aanwezigheid van *Pinnotheres pisum*.

Ter informatie: Adema (1991) vermeldt 16 soorten bivalven waarin reeds erwtenkrabbetjes voorkwamen! Ik zou zeggen: toch goed uitkijken; als iedereen er aandacht voor heeft, komen we meer te weten.

Literatuur

- Adema, J.P.H.M., 1991. De krabben van Nederland en België. Nat. Hist. Mus. Leiden: 190-196.
- Annys, A., 1986. Krabben in bijvangst van Belgische vissers. De Strandvlo, 6(2): 60-63.
- Hoeksema, B., 1981. Het erwtenkrabbetje, *Pinnotheres pisum* (L.) als commensaal van de paardenmossel, *Modiolus modiolus* (L.). Het Zeepaard, 41(3): 79.

**Ter Yde 1
8670 Koksijde**